

11

Redogörelse för undersökning av Saxån den 18 september 1974

Föreliggande undersökning av Saxån företogs innan höstregnen satte in och vattenföringen fortfarande var låg. Föregående undersökning inom Saxån ögde rum den 7 maj, varför någon provtagning från högsommaren ej finnes. Någon samtidig provtagning vid de kommunala reningsverken utfördes ej vid detta tillfälle.

Undersökningen omfattar 2 extra provtagningsstationer nämligen uppströms och nedströms sottippen nedströms Dösjebro på uppdrag av Kävlinge kommun. (stationerna 33 och 34)

Undersökningsresultaten redovisas i bilagda tabell.

Vattentemperatur: åvattnets temperatur varierade totalt mellan 13,3 och 16,0 °C, vilket innebär att temperaturen fortfarande var hög.

Syrehalt: syresituationen i vattenområdet olika delar var starkt varierande.

I mynningsdelen vid Häljarp var syrevärdet 11,5 mg/l eller 113 % mättnadsgrad. Här förefanns en viss saltvattenpåverkan och antagligen en syreproduktion av planktonalger (jfr det påfallande höga BS₇-värdet).

Inom Braåns nedre lopp låg syrehalterna kring 5 mg/l och halter mellan 6 och 7 mg/l uppströms och nedströms Billeberga. Nedströms Teckomotorps reningsverk låg syrehalten på endast 3,3 mg/l och i Svalövsbäcken sjönk syrehalten från 7,4 uppströms Svalövs reningsverk till 3,0 mg/l nedströms.

I Saxåns huvudfåra var syrehalten endast 2,5 mg/l nedströms Marieholms reningsverk.

Avvikande lågt syrevärde registrerades också vid station 24, Gullarp, uppstr. AR, där syrehalten var endast 4,5 mg/l mot 7,25 uppströms denna station.

I Välabäcken var syrehalten endast 3,4 mg/l vid station 32. N. Södervidinge Hpl.

Som framgår av ovanstående redogörelse var syrehalten punktvis kraftigt reducerad.

Biokemisk syreförbrukning

Som redan nämnts låg BS7-värdet högt i Saxåns mynningsdel (6,8 mg/l), vilket torde sammanhånga med algförekomst. Påtagligt förhöjda BS7-värden registrerades i Braån å de punkter, där syrehalten var låg dvs. Teckomatorp, nedströms AR och Svalövsbäcken nedströms Svalövs AR. På sistnämnda station var BS7-värdet 7,8.

I Saxåns huvudfåra var BS7-värdena något lägre än i Braån. Det högsta värdet om 7,2 mg/l konstaterades vid station 24 Gullarp uppstr. AR. Nedströms Marieholms samhälle var BS7-värdet 4,3 och nedströms Marieholms AR 4,2 mg/l.

I Välabäcken N Södervidinge Hpl låg BS7-värdet på 7,2 mg/l.

Om man bortser från Saxåns mynning hade sålunda samtliga stationer med låg syrehalt ett förhöjt BS7-värde.

Färgstyrka

Halten färgande substans var genomgående låg i denna undersökning, vilket betyder att den påverkan av järnföreningar som tidigare vanligen varit förhanden såväl i huvudfåran nedströms Eslövs dagvattenutsläpp som i Välabäcken vid Allarp nu icke kunde registreras.

pH-värde: värdena varierade totalt mellan 7,4 och 8,3.

Ledningsförmåga: totalsalthalten synes ligga på den för Saxån normala nivån med högre salthalt i Braån än i huvudfåran. I denna provtagning är förhöjningen nedströms Teckomatorps AR speciellt påtaglig.

Grumlighet: det avgjort mest grumlade vattnet fanns som vanligt i Välabäcken vid Allarp. I huvudfåran var grumlingen starkast vid station 24 Gullarp, uppstr. AR men även uppströms Marieholm. I Braån var grumligheten genomgående låg.

Fosfor: fosforhalterna var genomgående högre i denna undersökning än under vårundersökningen i maj. Påfallande är den förhållandevis höga halten i huvudfårans övre lopp, dock med lågt värde vid station 23 Gullarp, nedstr. AR.

Fosforhalterna i Braån var högre än i huvudfåran med högsta halten i Svalövsbäcken, vars vatten starkt förhöjde fosforhalten i ån.

Kväve: nitrathalterna var genomgående höga även om vårens värden ej uppnåddes.

Bakteriologisk undersökning: bakteriehalten var som alltid av rätt varierande storlek. Den högsta halten termostabila kolibakterier (Koli 44°C) konstaterades vid station 24 Gullarp, uppstr. AR.

De vattenprov som insamlades i anslutning till soptippen i Dösjebro visar så överensstämmande värden att det icke är möjligt att utläsa någon påverkan av ev. lakvatten.

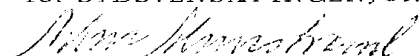
Sammanfattning: undersökningen företogs vid relativt låg vattentillgång och medan vattentemperaturen fortfarande nästan nådde upp till sommarnivå. Resultaten visar att syretillståndet är starkt påverkat på ett flertal punkter inom hela avrinningsområdet (nedströms Teckomatorps AR, nedströms Svalövs AR, nedströms Marieholms AR, uppströms Gullarp AR samt i Välabäcken N Södervidinge Hpl). Samtliga stationer med låg syrehalt uppvisar hög BS-belastning.

Av speciellt intresse synes vara att station 24 Gullarp uppstr AR är utsatt för en påverkan inte bara vad gäller syre och BS7 utan även betr. flera andra parametrar.

Undersökningsresultaten tyder inte på någon påverkan på ån från soptippen i Dösjebro.

Malmö den 13 november 1974

för SYDSVENSKA INGENJÖRSBYRÅN AB

Artur Almestrand

